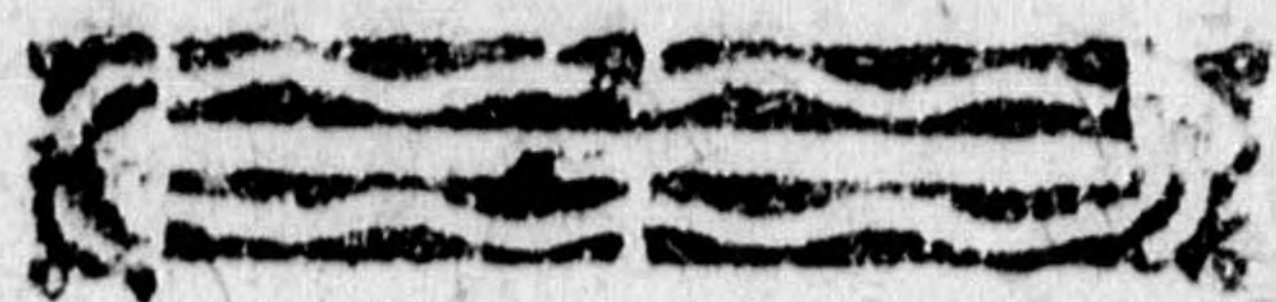

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSÉG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szeredán 10. DéceMBERben 1788.

Minden-féle Hazánkbéli, és apróbb Tudósítások.

A' F. Tsászár, hofzfas-várákozásunk után, a' múlt Pénteken dél-utánni 1-óra-tályban szere-
rentsésen meg-érkezék a' maga F. Udvarába Bétsbe.
— Ennek hire a' Városban tsak hamar el-futván,
mindenek kívánnnyák vala ő Felségét szemlélni. Est-
vére kelve az Udvari Játék-néző-hely, kivált a
Penthésyia Sergebéliekkel, ugy meg-vala dugúlva,
hogy lélekzetet-is alig vehetnek vala némellyek; de
ő Felsége ekkor reménység felett ott meg-nem jelen-
vén, tsak ugyan Vasárnapra marada ezek' kíván-

ságának meg-elégedése, a' midön a' Templomi Gálakor, az öfzve-todúlt sokosság közzül ki ki szemlélheti vala ö Felségét. — Pestről, Budáról és Posonyból olly-hirek kifirték-fel ö Felségét, (mellyek még nem egészfzen bizonyosok) hogy a' Budán lévő *Dicasteriumok* Pestre fognának által költözni, és a' Budán lévő *Dicasteriumok'* épületei Kaszármákká fognának alkalmaztatni. — A' Pesti *Univerfitás* felfogna jöni Posonyba, és — Posonyból a' F. K. Papi Tanuló-műhely (*Seminárium*) másová tétettetének-által.

Pest Decemb. 2-dik napján. Ö Felsége ezen m. f. hónapnak első napján dél-után 2-órákor Budáról útnak indúlt, mellyet Komáromnak, Győrnek, Poszonynak és Bétsnek vett. Budán való mulatásakor a' katonák Ispotályát, az Apátzáknál lévő betegek házát, a' Sz. Ferentz szerzetebéli Klástromot megtekintette, és mindenről értekezett. — Novembernek 20-dikán a' Belgrádi Basával a' fegyverek megszünése állittatott-fel. Ez-okból mind a' két részről az ellenségeskedések meg-szüntenek. A' Pántsovánál álló Seregnél hasonló -képpen hirré adattatott ezen megszünés. — A' Német gyalogság már ki-kelt a' Zemlini Táborból; és egymás után jönnek a' Regementek fel-felé. Itten mentek keresztül egy időtől fogva *Mitrovski*, *Kaunitz*, *Vartensleben* és *Vallis* Regementjei. Az ágyuik 's egyéb hadi-készületeik Budán maradnak. Ma érkezett-meg a' F. Császár gyalog Regementje, melly itten fog maradni Téli lakáson. — Azon negyedik Batallion, mellyel minden Magyar gyalog Regement meg-erősítetik, a' Vá-
rok-

roknak meg-szállittására fog szolgálni, és meg-erőtele-
nedett, Tábori szolgálatra alkalmatlan, öregekből fog
állani. A' helyett a' harmadik Batallion az ujjon-
tan szedegtetett katonákból állittatik-fel. Ezen fel-
állittandó Batallion talpon áll; azért-is e' végett
az uj katona-szedésnek mind eddig tudunkra —
— — — — Hazánkban hire sem hallatik.
Hiszem Vátzon *Gyulay* Regementjebéli 2000 uj ka-
tonák vagynak, a' kik a' fegyverhez annyira tud-
nak, hogy akár mikor az ellenséggel szembe állit-
tani lehet őket. — Azok a' kik kül-földiek és nem
tanúlt Vadászok, a' Vadász Seregtől el-botsátatnak.

Moldova. Hogy Hertzeg *Kóburg*, Báró *Splényi*
és Obester *Karajtzai* a' magok Sergeket öszve-von-
ták, és már Nov. 11-dikétől fogva, a' meg-irt mó-
don, Téli-szállásban légyenek, a' tsalhatatlan igaz-
ság. Mióltától fogva *Khotzimat* ezen Sergek el-
hagyták, egy ellenséget sem láttanak; és így ezen
a' részen-is meg-szünt a' Télen a' tsata. — Generálm.
Fabri Ur a' nagy Tábor mellé redeltetett, és min-
den órán oda-is érkezik. — Orosz Vezér *Románzov*
Mogilo - Robejnél földbe ásott Kunyhokba verte ma-
gát — az ő Baráttya a' *Tatár - Khám* vele által-el-
lenben fekszik. — Gróf *Szoltikov* Benderre fülel. (**)
Közelebb botsátott Levelünkben valamit tsak a'
Rimniki tsatáról és az Oláh-orzági *Séráskier'* *Mus-
tafa Basának* el-fogottatásáról irtunk vala, az a'
Fő-Hadi-Tanátsától mostan ki-adattatott Tudósítá-
sa-szerint-is az *Erdélyi* fő-igazgató Vezérnek mind
igaznak találtatik. Ő — — — Excellentiája *Mus-
tafa Basa* Ur, minden foglyok és a' Fő-Hadnagy

Baranayai kezébe esett *Só-Oknai Caspa* Szebenbe már meg-érkeztek 18-dik Novomberben. — Feldmarsal B^{aró} *Laudonnak Ujj-Gráditskáról*, Nov 21-dikén költ Tudósítása-szerént, a' *Prédornál* Népet öszve-gyűjtett *Travniki Basa*, a' múlt hónapnak 13-dikán jó-reggel két szakaszban a' mi Népünkre ütvén, midőn látná, hogy mindenütt legényekre talál, minden további gondolkozás-nélkül meg-tére — Népet 2-felé osztá — haza botsátá — és maga-is a' Lovasoknak némely részével haza indúla — és így eddig ezek-is a' füttö-kementzék mellé ültenek. — A' mi Törökökkel való tsatázásinknak alkalmasint vége van a' Tavaszig — én akkarra pedig békeiséget ígértem — meg-vállik mi lesz belölle; — mert ha igaz, a' mit egy, a' héten *Gallitziából* jött valaki erősit, hogy itt még 60-ezer Népet gyűjtenek-öszve katonának — a' 3 gyermekü feleséges embert-is, harra való viszik — a' *Kántorral* fegyvert fogotnak — ha igaz, hogy a' Német örökös Birodalmokban is még 60-ezer Réklutát fognak fel-fegyverezni — a' mint nyilván iratik — szükséges lészzen a' hadiadó — és nem tudjuk mit itéljünk a' Békeiségről.

Egy F. Rendelésben a' parantsoltatik, hogy Posta' sippal a' Postákon kívül senki se sipollyon. *Bécs* 6-dik Nov. 1788.

A' *Posonyi Levelek által arról tudósittatúnk*, hogy itt a' *Horeb* hegye körül meg-telepedett bújdasó *Izraéliták* egy esedező Levelet nyújtottanak vala-bé ő Felségének azeránt, hogy engedné-meg nékiek, hogy tsak azok légyenek katonák, a' kik önként kívánnának ezen szolgálatba állani, vagy ha illy mód-

móddal a' töllek ki-állittandó katona szám ki-nem telnek, méltoztatnék ő Felsége minden katonának állittandó 'Sidó főre bizonyos számú pénzt határozni, és ők azt örömeft meg-fognák fizetni. — Erre ő Felsége azt méltoztaték rövideden felelni: hogy az ő kérések meg-nem engedtethek; mert a' 'Sidó is mint ember, mint Hazafi és az emberi Társaság között lakó és élő Polgár, mind azokra köteleztetik, valamire más Hazafiak és Polgárok; ugy mind azonáltal, hogy ez-által a' magok Vallásokban semmi részben meg-nem akadályoztatnak, hanem magok szabadságokra hagyotnak, hogy azt egyenek, a' mi szemeknek szájoknak tettik, sőt Szombaton is egyébbre nem kényszerittetnek, tsak arra, a' mire a' szükség' és az idő-szerint való környül-állásoktól kényszerittetnek, és a' mit a' Keresztények-is Vasárnapon tselekedni kéntelenittetnek. — A' honnan a' hadi szekerek körül szolgáló számos 'Sidók ezen egész Háborúban edgyütt főztenek és ettenek, a' magok tettések-szerint. — Be nagy gyengesége vala ez a' Keresztény Világnak eddig-is! azt írja egy Politikus; meg-engedni egy ilyen — az egész föld kerekiségén ki-terjedett Nemzetnek bújdosni — 's még-is köztök lakni. — Semmire őket nem alkalmaztatni — még-is a' minden munka és föld-mivélés-nélkül való kints halászatot ezeknek meg-engedni. — Jó katonák vóltanak ezek az *O-Testamentomban!* — miért nem lehetnének az *Ujban?*

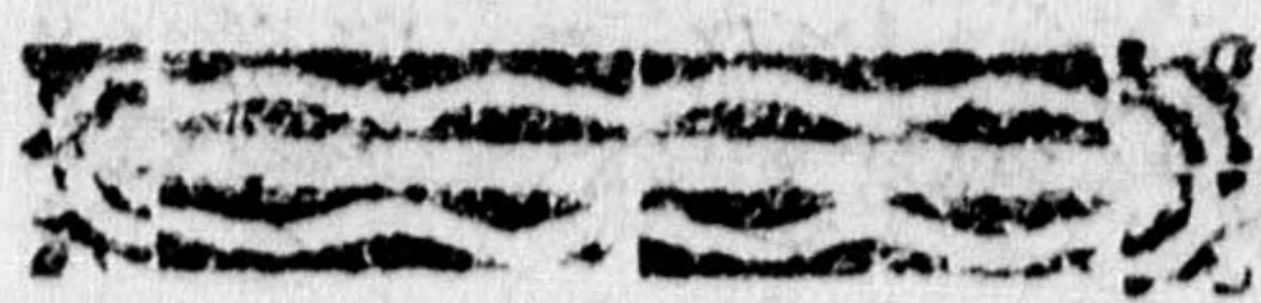
Meg-igértük vala a' Békefséget a' Tavaszra! már ennek némely zöldellő rügyetskéit a' jelen-való időben is szemlélhetni; mert a' 24-dik Novemberben

költ Zemlini Tudúfitások nem szünnék-meg azt hirdetni, hogy a' Belgrádi *Seráskier* Basával bizonyoson fegyver meg-szünésre szállott volna a' dolog; még pedig ennek kérelmére; mely a' múlt hón. 20-dikán nem csak véghez mene, hanem mind a' két részen lévő Táboroknál ki-is hirdettetnek lenni mondatik, hogy a' további rendelésig edgyik-is a' más ellen ellenséges fegyvert fogni meg-ne próbálja. Ezt ugyan innen csak a' *Seráskierről* írják; de ugy reményjük, hogy a' Nagy-Vezér sem sokot irtozik ezen barátságos edgyezéstől; sőt

Egy Pántsováról 21-dik Novemberben költ Tudúfitás-is láttatik ezen örvendetes hirt erősíteni, melyszerint az iratik, hogy az itt fekvő Nép között, a' már ki-tsinált fegyver-nyugvás ki-hirdettetett, és a' Stráfamesteren alól mindeneknek szabadság adatik 3 hónapra — azonban az itten készülendő ágyuzó-állásokon minden-nap 600 ember dolgozik szorgalmatofon. — Ez a' kis fegyver-nyugvás ugyan nem tökéletes jele a' békefégnak, valamint a' ki-rendelt hadi-adó a' háborúnak; mert valamint a' hadi-adóból gyúlt pénz miatt békefégn lehet; ugy a' leg-nagyobb ellenségek-is térdig érő hóban nem tázhatván, meg-lehet a' téli fegyver-nyugvás ugy, hogy Tavaszszal megint meg-zördittsük.

Kolosvár. Ide-is egynéhány Török foglyokat hazának; ezeket *Sabátsnál* fogták vala-el, 's onnan *Munkátsba* vitettek vala, a' honnan el-szöktenek, és már most második el-fogottatások után jobb kézben vagynak. — A' Fő Kormány-szék Leveles-tárja (Archivum) az 1784-dik esztendőbéli irásokig itt ma-

radott, tsak az ujj *Archivum*at vitték-vizsza, a' hon-
nét megint hire futamodott, hogy a' Szebeni Fő
Kormányzó-szék ide jöne; innét pedig az Akadé-
miát Szebenbe fognák által tenni: de ha ezen vál-
tozás meg-találna-is lenni, még végire várja a' Bé-
kességet. Erdélyben, a' fok nyomorúságok után egy
annál édesebben érezhető, tsendesség uralkodik.

*A' Bétsi F. Udvari Levelekből ezt a' Tudósítást
tehejük:*

Kamarás és valóságos titkos Tanácsos, *Mo-
nyorokereki* idősbb Gróf *Erdödi N. János* Ur, kénte-
lenítettik a' Publikumnak — nevezetesen pedig azok-
nak, a' kiket illet tudtokra adni, hogy a' maga
kisebbik fia Gróf *Erdödi Antal*, ki a' 26 esztendőt
még most töltötte-bé, és így Atyai hatalom alatt
lévő jószágaira, nem sok idő alatt, annyi szükség-
telen és minden ok nélkül való adótságot gyűjtött,
Törvénytelenül, hogy noha azoknak tsak elé-szám-
lálásokra is elégtelen, még-is a' már tudva lévők-is
szembe tünök és a' reménységet meg-előzték — a-
zért mind maga, mind Hites' tárfa született Gróf
Pálfy Therésia Asszony nevében jelenti, hogy sem
azon adótságookról, mellyeket szükségtelenül, meg-
nevezett fia, eddig tett, sem azokról, mellyeket ez
után tehetne — semmi után módan tsak leg-kiseb-
bet-is valamit tudni nem kíván. — Hogy tehát egy
illy nevezetes Familiának maradéka a' maga örök-
ségétől meg-ne fosztassék — hogy a' már szükséges
okokra nézve keresett régi és törvényes Hitelezők
a' magok jusokból ki-ne szoruljanak, fenn neve-

zett fia nyilvános pazérlónak — és valamely jószág' gondviseelésére alkalmatlannak hirdettetik. Magának a' fenn nevezett ifjú Grófnak, valamint eddig, ugy ennek-utánna-is minden maga élelmére szolgáló szükséges dolgok rangja-szerint ki-fognak szolgáltatni. Tudtokra lehetett a' Hitelezőknek, hogy ezen ifjú Gróf még (*Minorennis*) Atyai hatalom alatt lévő — kinek magának még semmije ninsen — tudták, hogy parézló — és nints arra hatalma, hogy Attya hire-nélkül adótságokat tehessen — tehát az ő Hitelezői nem tsak Törvénytelenül hiteleztenek néki, hanem a' Szüléket-is azzal, hogy az ő pazérlóságát segítették, nagyon meg-sértették, és másoknak rossz példát szolgáltatának — azért — Az eddig hitelezett *Summákat* a' Hitelezők írják-fel a' magok hibájok' Táblájára — az ezután hitelezendők pedig vigyázobbak légyenek, különben a' kárt magoknak tulajdonítsák. *Pofony* 17-dik Oktober 1788.

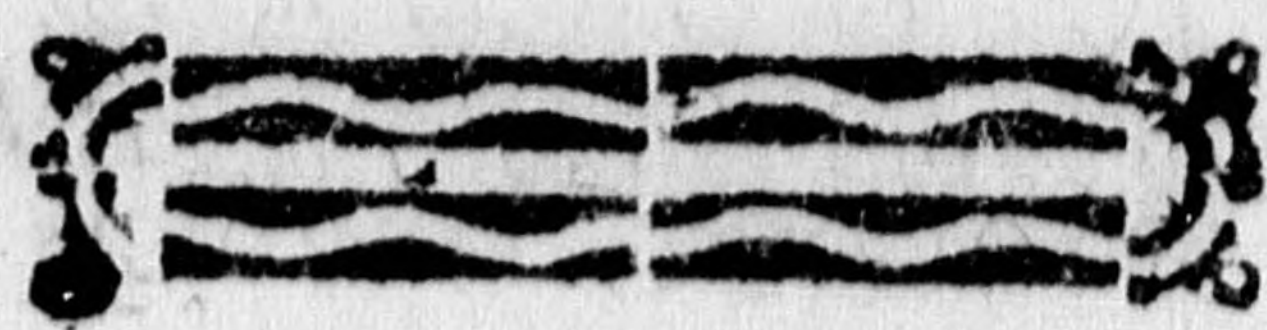
Idősbb Gróf *Erdödi János*. m. k.

M. *Erdödi Therésia* született *Pálfi*. m. k.

A Külső-orzági Tudósítások-szerint mit írjunk?

Az Anglus Királynak haláláról még azután, hogy mi ezt ki-hirdettük vala, semmi bizonyos Tudósítást nem vettünk, mely minket vagy élete, vagy halála-felől bizonyosokká tehetne; — hiszszük azonban a' Királynak halálát mind addig, mig ezen vélekedésben a' *Londoni* Levelektől meg-nem tájfoltatunk. — A' Török Tsászár halála, vagy élte sem bizonyított még-meg; azért itt-is fel-függesztett

ité-

ítélettel maradjunk mind addig, míg a' Konstantinápolyi Levelek meg-érkeznek. — A' Bétsi Görög Kereskedők olly Tudósítástokat vettenek, hogy Nov. 2-dikán a' letét éjtszakának idején, azon-kivül, hogy az Oroszok' Tábora tsak leg-kisebb részben-is észre vette vóina, annyi eleséget és örző katonaságot költeztetett *Otzakovba*-bé a' *Kapután* Basa, hogy ők már ezen Várnak óltalmazására nagy erővel vagynak. Azok a' hajók, mellyek ezt az eleséget és Népet *Otzakovba* bé-szállították, minden gyermeket és fejer-népet innen ki-vittének, és minden sérelem nélkül ezekkel a' *Kapután* Basa hajós Seregéhez érkeztenek. — *Románzovról* azt írják, hogy ő már nem sokot mozdíthat; minekutánna F. M. L. Báró *Elmpt* alatt Seregének nagy részét Lengyelországba menni rendelte, hogy a' Lengyel környülállások' vitorláit más-felé fordíthassák, mellyek minden nap nagyobb nagyobb figyelmettséget okoznak. — Berlinből, Londonból tsak jönnek a' Kurirak, 's még-sem hallanak a' Bétsi népet egyébről beszélni, hanem a' ki-hirdetett hadi-adóról. — Párisban sőt egész Frantzia-országban még-is érzékenyül vagynak az ujjitást nem akaró Hazafiak. Rövid napok alatt több hireket fogunk innen hallani.

Ha a' mi Hazánkban-is 5 napoktól fogva éjjel nappal ugy havaz mint Bétsben, a' 98-dik Kurir éppen Húshagyó-Kedre fog a' maga Olvasóihoz meg-érkezni.

Itt Bétsben már 5 napoktól fogva 5 pertzentélekig sem éjjel sem nappal meg-nem szünt havazni.

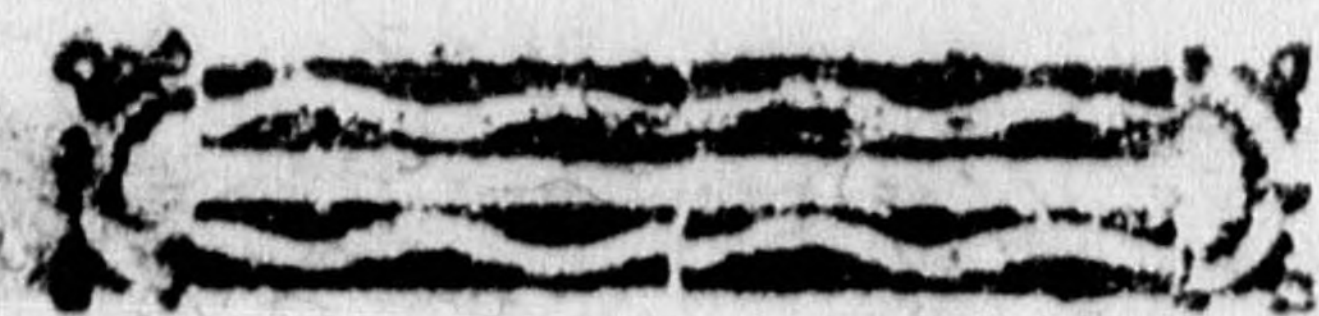
Azok,

Azok, kik Bétsben születtenek, itt meg-is öszül-
tenek azt beszélik, hogy ők még Bétsben illy ször-
nyü nagy hóról nem emlékeznek. A' múlt Pénte-
ken dél-után kezdett vala hovázni; de ekkor tsupa
jég-kása hullott vala — azután 4 nap és ugyan an-
nyi éjjel puha hó esvén erre, ez a' járok által az
utszákon öszve-elegyedett — ugy hogy tsak ollyon-
nak képzelhetik a' benne járok, mintha térdig-érő
homokban vagy Törökbúza kásában járnának. A'
Fejér-népek ki-sem mozdúlhatnak a' házokból — és
imé midön ezt irom-is olly szörnyen havaz, hogy
ha még 24 óráig így tart, halig fogunk benne úsz-
kálni.

*Ama Nagy Vitéz Feldmarsal B. Laudon eddig volt
életének rövid le-írása.*

Feldm. B. *Laudon Gedeon* született *Lislandiában* *Too-
tzemben* 1716-ban. Fiatal korában már hadi tudomá-
nyokat tanult, fő-képpen *Geometriát* és *Geografiát*.
Mint Kadét 1732. az Orosz *Szkapszkovi* gyalog Re-
gimentnél szolgálni kezdett, a' Lengyelek ellen 1733
és 1734-ben ő is ki-kelt a' Táborba, és jelen volt
Dántzig Városának ostrománál. 1735 ben az Orosz
segítő Sereggel a' *Frantziák* ellen ment, 1736 és 1737
ben a' Törökök ellen; az Orosz Vezér *Münnik* ál-
tal el-vett *Otzakov* Várnál ő is kardot rántott 1738;
az ütközetben, mellyben az Oroszok *Stavutsanenél*
győzedelmeskedtek 1739 -ben, *Khotzim* és *Jasszi* el-
vételének alkalmatosságával mint Vitéz ugy forgat-
ta magát, és fellyebb ment Fő-Hadnagy-i tisztsé-
re. Ennek a' háborúnak vége lévén, *Laudon*-is ott
hagy.

hagyta a' katona életet. Mihelyest 1740. a' Prusz-
szus Király *Siléfiába*, a' Frantziák és Bavarusok
Austriába bé-ütöttek, azonnal katona élethez fo-
gott. 1746-ben a' *Trenk Horváth* Seregénél Kapitány
lett, de 1748-ban ezen Seregnek el-bontatása által
szegény sorsra jutott, mellyben egy Bétsi Polgár
Gruber, és az ő házassága *Haagen* nevezetű sze-
mélyel *Bazingban*, a' kinek egy két ezer forintja
vólt, valamennyire segítették. Gróf *Lövenvalde* és
F. M. *Braun*, Kapitányi Tifztséget szereztek néki
a' *Likánereknél*, mellyről 1750-ben Májorságra, és
azután *Obestlájdinántságra* fel-ment, és midőn *Fri-*
drik 1756-ban Szakszoniába és Tseh-országba bé-
ütött, és a' hét esztendei háborút el-kezdette Tseh-
országba küldték, mely utazásra *Laibachban* egy
Pénz-váltó minden zálog és kezes nélkül 1000 fo-
rintot ki-fizetett nékie. Ennyi sok változásain a' sze-
rentsének kelleték által menni *Laudonnak*, a' ki nem
akarta meg-alázni magát az ő nálánál alább valók
előtt; de a' kiket a' szerentse nagyobb póltzra e-
melt vala.

A' Pruszszus háborúban már szabadabb Hata-
lommal birt. Midőn Februáriusnak 20-dikán 1757.
a' két Generálisok *Makir* és *Lövenstáin*, *Hirsbergnél*
a' *Sántzal* körül vett *Henrikh* Hertzeg gyalog Re-
gementjét el-fogni akarták, a' Fő-Hadnagy *Laudon*
az ő leg-veszedelmesebb helyre rendelt Népével a'
Sántzot által-hágta, és a' két Generálisoknak az ú-
tat egyengette a' győzedelemre: az egész Batallion
el-fogattaték, és *Laudon* Mártziusnak 17-dikén 1757-
ben *Obesteri Méltóságra* emeltetett. — A' *Prágai* ö-

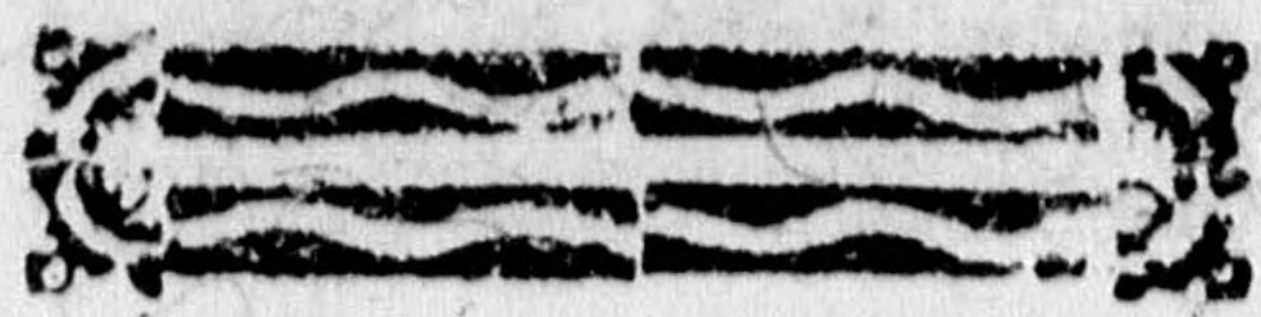

rizetnek fokszori ki-rohanásánál *Laudon* mindenkor jelen vólt az ő bátor szivével és okofságával, és a' Várnak meg-mentése után az ellenséget mindenütt fel-kerefte, és mintegy 50 napok alatt 2000 rabokat, 10 ágyukat, sok kotsit, és egyéb jószágot fogott-el. Jutalommal Augústusnak 24-dikén 1757-ben Generál Májorra tétetett, és 1758-ban egyéb tseledetiért a' *Therésia-Rendnek*, arany Keresztével felékesített. Mikor *Fridrik* 16 ezer emberek őrizete mellett 4000 szekeret pénzel, munitzióval, fegyverrel és ruhával az *Olmütz Várát* ostromlásának küldött vólna, *Laudon* Juniusnak 30-dikán 6-órával elébb, hogy *Siskovits* segítségül jöhetett vólna, ezen nagy tsoportra rá-ütött, 200 szekeret el-kapdosott, és nagy számu ellenséget meg-ölt, mig végtére Ő és *Siskovits* két-felől tűzbe ejtették őket, 2000-et az ütközet helyén le-ejtettének, 700-at fogságba vittenek, 1200 szekeret pénzel, ruhával és fegyverrel el-vettének, a' puskapor talyigákat fel-vettették, a' mit el-nem hozhatának el-rontottanak, és ezen győzedelem által Juliusnak 1-ső napján a' Királyt a' Vártól el-menni kényszeríték. Ezen Vitézségéért *Laudon* Juliusnak 25-dikén 1758-ban Feldmarfallájdinántá lett. Még 1758-dik esztendőben a' *Brandenburgi* környékben lévő *Peitz Várát* el-vette, a' Király gyalog Népét *Zorndorfnál* meg-verte, a' *Daun* győzedelméhez *Hochkirknél* sokat segített, és betegsége miatt a' Tsászárnétól Bétsbe hivattatott. Itten megajándékozta az ő jól-tévőjét *Grubert* (a' Laibakhi adótságát le-fizette vólt már régen) és helyre hozott egészsége után, minek-előtte a' Táborba visszátér.

térre, Mártziusnak 12-dikén 1759-ben az egész *Laudoni* Familiával edgyütt az örökös Birodalmi és Német-orfszági Báróságra emeltetett; a' mellett a' *Therésia-Rendnek* nagy arany Keresztjével-is meg-ajándékoztatott. — Már most *Laudon* magános Vezére lön egy 20-ezerből álló Seregnek, mellyek az Oroszoknak adattanak segittségül a' Király ellen. Augustusnak 20-dikán az Oroszok első ütközetbéli Ofztályát a' Király már meg-szalasztotta vólt, a' Sántzokra fel-mászott, és minden ágyukat az Oroszok szeme előtt el-vett. *Laudon* azon szempillantásban a' gyözök közé rohanik, és annyira viszi a' dolgot, hogy 15-ezeren el-esettek', 7000 el-fogattattak', 60 Zászlóknak, 24-ezer puskáknak és 200 ágyujok el-vesztésével *Kunersdorfnál* tökéletesen meg-verettettek. Az Orosz Tsászárné *Ersébet*, *Laudonnak*, az Ő hadi Népe meg-szabadítójának, egy aranyos Brilliantokkal gazdagon ki-rakott kardot küldött ajándékba; és *Mária Theresia* Nov. 2-dikán 1759-ben Generál Feldzeigmájszterré tette. El-kisírte annak-utánna az Oroszokat a' Téli-szállásra, és mint hajdan *Kszenofon* az Ő 10-ezer Görögöt *Perfiából* a' fok veszellyen által vitte, ugy ő-is Lengyel-orfszágból az Ő Seregét minden kár nélkül *Silésiába* 1759. Novembernek végén mesterségesen ki-hozta. Az 1760. esztendőbi hadakozáskor *Laudon*, *Fuket* Generálif, a' ki *Bukhbergen* és más tiz hegyeken Népével ki-terjeszkedett, minden Sántzaiból ki-üzte, és *Lepersdorfnál* az öszve-szorított 9-ezer embert *Fukettel* edgyütt fogságba vitte, 58 ágyukból és 35 Zászlókból álló zsákmánnyal. Harmad napon ezen gyözede-

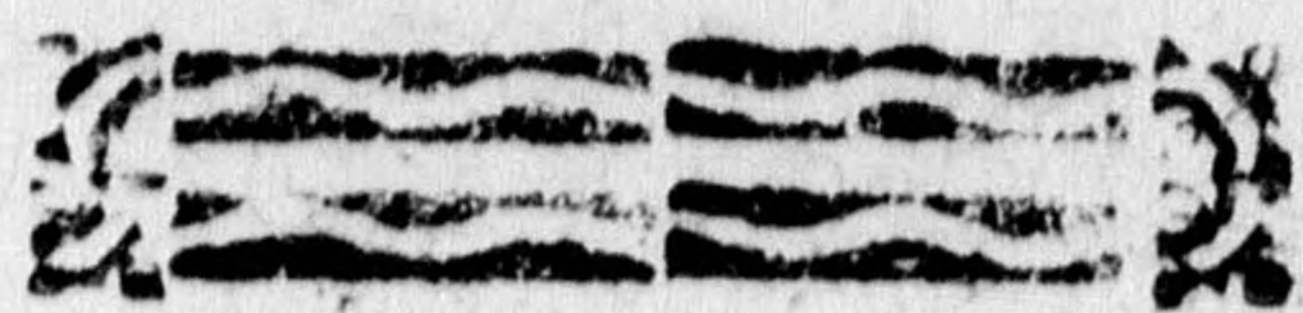
lem

lem után Juliusnak 26-dikán 6 óra alatt *Glátz Vá-*
rát ostrommal el-vette. Augusztusban, a' Királynak
 el-árúztatván, a' ki egész erejével réá ütött, *Pino-*
vitznél jolly szép rendel hátrált, hogy a' Király
 minden Népével semmit se vihetett véghez ellene,
 valamit régenten, a' *Persák* hajós Seregekkel *The-*
mistokles ellen. A' Király ekkor maga meg-vallot-
 ta, hogy *Laudontól*, a' ki az ütközet helyét oda
 hagyván hátrálva győzedelmeskedik, kell tanulni
 miként kellelsék hátra vonni magát. Nov. 27-dikén
 azon esztendőben a' Tsászárné *Volfcnbüttel* gyalog
 Regementjét adta nékie. (A' többi következik.)

A' M. Kuirnak a' XCVI-dik Levélben félben sza-
kasztott Tudósítása.

Tudják már e'-szerint a' Tudósítás-szerint. Ér-
 demes Olvasóim, kihez kellelsék a' *Magyar Kuri-*
rért való pénzt Bétsbe fel-küldeni; azt pedig nem
 szükség jelentenünk mennyit; mert azt már minden
 Olvasók tudják, hogy fél-esztendőre 5 — egész esz-
 tendőre pedig 10 forint legyen a' mi Leveleinknek
 az árra, mellyek Posta által küldöttetnek az Olva-
 sóknak kezekhez — tsak azt jelentjük, hogy hónap,
 vagy fertály esztendő számra senkinek-is a' Bétsi
 Posta Hivatal semmi névvel nevezendő Ujságot nem
 szokott küldeni; azért fel-se-is küldje valaki ezeknek
 árrát egy fertály esztendőre hijába; mert a' pénze
 vissza-küldetik. Ezen esztendőben ugyan sokon fi-
 zettének vala így; de az ezekkel való bajoskodást
 magomra kelleték mindenikért vállalnom; mivel a'
 Posta-Hivatal edgyet-is iltyent fel-nem vállolt, és
 így

igy, azonkívül, hogy a' Posta-pénzt meg-fizettem ezekért, nékem kellett mindenkor Postára tennem. A' jövő esztendőben pedig, hogy a' magom írásbeli köteletségemnek jobban meg-felelhessek, az egész Expedítziót már fellyebb ki-jegyzett Levelemben ki-nevezet *Dolinger Josef* Contrallor Urnak által adtam, és ki ki az Ujságokért ott parantsoljan; mert ezen Urral edgyütt tellyes igyyekezettel vagyunk, hogy a' mi *Expedítionknak* — török, szakad — ebben az esztendőben egyenes lábra kellett állani. — Az Olvasó Urak és Afzfzonyságok a' magok Titulusaikat különös pappirosra tisztán fel-irva a' Posta-úttal edgyütt küldjék-fel, hogy azt akár ki-is el-olvashassa; mert ha valaki *Név* és *dátum* nélkül küldi fel az 5 forintokat (mint az idén meg-történt) így ki-fngja tudni kinek, és hová indittsuk a' Kurirt. A' kiknek pedig eddig udvarlásokra vólt a' *Kurir*, egy *Coopertát* fel-küldhetnek azok közzül, mellyekben Ujságot vettenek meg-jobbitva — ha hiba vólna benne — 's egy Bankó-tzédulát mellé rekesztvén, tsak ezt irják rövideden: Itt az 5 forint! küldj *Kurirt* ezen Titulus alatt érette — 's már itt egyéb *apallogiára* semmi szükség nintsen, töllünk egyenesen útnak fog indulni — a' hová parantsolják.

Midön leg-előbb a' mi *Kurirunk'* *Deresse* Bétsből, mintegy katyagos patkokkal, most 2 esztendeje, kedves Hazájába indúlt; meg-igérte, hogy minden héten 2 Arkusból álló Tudósításokkal fogna a' maga Olvasóinak szolgálni — mind eddig szavát meg-tartotta — de

Minthogy már most azzal ditsekedhetik, a' mellyel még ezen a' Világon (az emberek' emlékezetére) egy Magyar Ujság-író se ditsekedhetett — t. i. hogy annyi Olvasója lett volna, mint a' *Magyar Kurirnak* ebben az esztendőben; azért — Mi-is a' jövő 1789-dik esztendőben, nem tsak az, hogy a' minden héti 2 árkusból álló Ujságok mellett megmaradunk, hanem ezeken kívül, ama mindenek előtt nevérol esmeretes hires Vers-szerzőnek T. T. *Gyöngyösi* Urnak egész életében irt minden Verseit egy Könyvbe, a' magunk költségen, médián pappirosra, leg-tisztábban és leg-nagyobb vigyázattal ki-nyomtattatván (mely leg-alább 30 árkusra mégyen) azzal minden Olvasóinkat meg-ajándékozzuk — és azt kinek kinek a' Posta által kezéhez szolgáltatjuk — ehez hasanló Verses gyűjtemény pedig még Magyar Világot nem látott. — A' kik a' Kurirban valamit közönségesé akarnak tenni, azok a' *Tudósítást* 2 farint mellett bátron kezünkhöz küldhetik — a' kik pedig ki-nyomtatott *Tudósítást* akarnak a' Kurirban közzé tenni, azok 800 Exemplárt küldjenek — és készek vagyunk azoknak-is szolgálatjokra.